

Cofinancé par
l'Union européenne
Medegefinancierd door
de Europese Unie

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

FAQ van projectoproep S.D. 2.1 Energierenovatie **Actie 1 Lokale en gewestelijke overheidsinfrastructuur – 2de** **oproep**

Infosessie van 10/03/2023 (en vragen ontvangen per e-mail)

Vragen

1) Ik vind het antwoord op mijn vraag niet. Wie kan ik contacteren?

Vragen over de projectoproep kunnen worden gericht aan de EFRO-directie op feder@sprb.brussels of mlatour@sprb.brussels. De EFRO-directie kan alleen antwoorden op vragen die binnen een redelijke termijn vóór de uiterste datum voor indiening van de aanvragen zijn ingediend.

Praktische regelingen voor de oproep tot het indienen van voorstellen, de aanvraag en de selectie

2) Wat is het tijdschema voor de projectoproepen? Wat is de sluitingsdatum van de oproepen?

De projectoproep loopt van 17/07/2023 tot en met **30/11/2023**.

3) Wat is de planning voor de projectselectie?

De uiterste datum voor het indienen van aanvragen is **30/11/2023**.

Het dossier wordt vervolgens geanalyseerd door de EFRO-directie en door aangewezen deskundigen. De selectie van de projecten gebeurt door de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het duurt 6 tot 8 maanden voordat de regering de projecten selecteert. De geselecteerde en niet-geselecteerde aanvragers zullen dus - in het beste geval - niet vóór het einde van het tweede kwartaal van 2024 antwoord krijgen.

4) In welke taal moet de kandidatuur opgesteld zijn?

De aanvraag moet in het Nederlands of het Frans worden ingediend.

5) Wie dient de financieringsaanvraag in wanneer een project door meerdere operatoren wordt uitgevoerd?

Indien een project door verschillende operatoren wordt uitgevoerd, moet een coördinerende operator worden aangewezen, die als contactpunt met het EFRO-directoraat fungeert en verantwoordelijk is voor het aanvragen van financiering voor het project en het indienen van de kandidatuur. Elke in aanmerking komende operator kan een subsidie ontvangen, maar de aanvraag moet door de coördinerende operator in één enkele kandidatuur worden gecentraliseerd.

De projectoproep en de kandidatuur
---

6) Valt het IRIS-netwerk onder de oproep van actie 1?

Ziekenhuizen van het Irisnetwerk komen in aanmerking voor de oproep als zijnde "lokale en regionale overheidsinfrastructuur".

7) Wat wordt bedoeld met "gemeentelijke VZW"?

U vindt de definitie op de website van Brussels Plaatselijke Besturen : <https://plaatselijke-besturen.brussels/de-gemeentelijke-vzws>

8) Komt een renovatieproject van een leegstaand gebouw in aanmerking?

Afhankelijk van het gebruik kan leegstand een belemmering vormen als het gebouw nog geen EPB-certificaat heeft. Dit is geen probleem voor woningen of kantoren. Voor een leegstaand openbaar gebouw zal het niet mogelijk zijn een EPB-certificaat te verkrijgen, maar aanvaarden wij wel een ouder EPB-certificaat.

9) Komt een sloop-reconstructieproject in aanmerking ?

Wij subsidiëren werkzaamheden die leiden tot een verbetering van ten minste één energieklaas op het EPB-certificaat. Dit betekent dat het EPB-certificaat vóór de werkzaamheden betrekking heeft op hetzelfde gebouw als het certificaat na de werkzaamheden. Een sloop - reconstructie komt dus niet in aanmerking.

Een gedeeltelijke ontmanteling (bv. het verwijderen van een oud, ongeïsoleerd dak en het vervangen door een nieuw, geïsoleerd dak) kan echter wel in aanmerking komen indien de ontmanteling essentieel is voor de uitvoering van de verbetering van de energie-efficiëntie.

10) Komen asbestverwijderingswerkzaamheden in aanmerking?

Als de verwijdering van het asbest leidt tot een verbetering van de EPB (bijvoorbeeld door vervanging door betere isolatie) of als de asbestverwijdering noodzakelijk is om de werkzaamheden ter verbetering van de energiestatisties uit te voeren, komen deze werkzaamheden in aanmerking.

11) Is het mogelijk een project in te dienen voor werken op verschillende adressen om de drempel van 250.000 euro te bereiken?

Ja, maar er moet voor worden gezorgd dat de afzonderlijke locaties aan alle criteria voldoen (zie punt hieronder over EPB-certificaten). Alle informatie over de locaties moet in de aanvraag worden opgenomen. De drempel van 250.000 euro zal worden berekend op basis van alle gebouwen.

12) Is het mogelijk een project in te voeren in partnerschap met de VZW's die de te renoveren gebouwen huisvesten?

Een aanvraag kan worden ingediend door een lokale of gewestelijke overheidsinstantie die eigenaar is van de gebouwen, ook als deze door een VZW worden gebruikt. Het zijn echter de bewoners die een EPB-certificaat moeten aanvragen. Ter herinnering: "openbare gebouwen" worden in Actie 1 gedefinieerd als "gebouwen die eigendom zijn van en gebruikt worden door overheidsinstanties of VZW's". Een VZW is een rechtspersoon die georganiseerd en beheerd wordt voor collectief, openbaar

of sociaal nut, in tegenstelling tot een entiteit die werkt als een bedrijf om winst te genereren voor haar eigenaars. Voorbeelden hiervan zijn overheidsgebouwen, scholen, ziekenhuizen, enz.

13) Moet het gebouw eigendom zijn van en bewoond worden door een openbare exploitant.

Wat als mijn eigenaar particulier is?

Uiterlijk op het moment van de aanbesteding moet uw gebouw eigendom zijn van een openbare exploitant. Gelieve de situatie van uw pand in uw aanvraag te vermelden.

14) Komen werkzaamheden aan gasketels in aanmerking?

Nee.

15) Komen werken in een gemeenschappelijke school in een gemeenschappelijk gebouw in aanmerking?

Ja.

16) Komt de installatie van zonnepanelen in aanmerking?

Als u kunt aantonen dat de installatie van zonnepanelen de energieklassering van uw gebouw verbetert, is het subsidiabel.

Zo niet, dan is het nog steeds subsidiabel, op incidentele basis (maximaal 10% van de investering), aangezien het verband houdt met milieuduurzaamheid.

17) Wat is een nieuwbouwenrenovatie?

Volgens de website van Leefmilieu Brussel wordt een renovatie als nieuw beschouwd als meer dan 75% van het warmteverliesoppervlak beïnvloed is door "*werkzaamheden die voorafgaande sloop vereisen (bv. vervanging van een gevel, vervanging van raamkozijnen)*", met als voorbeeld "*een gestript gebouw waarvan alleen de structuur overblijft (vloer en staander- en liggersysteem)*".

18) Welke jaarrekeningen moeten bij de aanvraag worden gevoegd?

Die van uw organisatie en uw partners. Alleen de laatste 3 beschikbare jaarrekeningen hoeven te worden bijgevoegd.

19) Welke mate van detail wordt verwacht bij deze vraag in het kandidatuursdossier:

"Ontvangt de aanvrager financiering voor zijn organisatie of andere projecten?"

Er is niets aan te geven voor projecten die helemaal niet door het EFRO worden gefinancierd, bv. andere gebouwen die u gaat renoveren. Anderzijds, om ervoor te zorgen dat er geen dubbele subsidie is, kan het nuttig en relevant zijn om eventuele subsidies "binnen de scope van het project" te identificeren in het kandidatuursdossier: als de huisvestingsmaatschappij bijvoorbeeld EFRO-financiering aanvraagt voor het energiedeel van een uitgebreidere renovatie die zelf ook een andere subsidie ontvangt, zal het belangrijk zijn om het "EFRO-project" (energiedeel van het

werk) te scheiden van de andere subsidie (niet-energiegedeelte van het werk) en daarom raden we aan om dit duidelijk aan te geven in het stadium van het kandidatuursdossier.

20) Is het mogelijk om een beurs aan te vragen voor alleen studiekosten, zonder werkkosten?

Nee. Als het EFRO alleen tussenbeide zou komen voor het deel van de "studies", zou alleen dit contract onderworpen zijn aan de regelgevings- en tijdsbeperkingen van het EFRO. Met alleen de "studies" zou er echter geen zekerheid zijn dat het project zou worden voltooid (werk uitgevoerd) binnen het EFRO-tijdschema, noch dat het zou kunnen bijdragen aan de prestatie- en resultaatindicatoren van het EFRO 21-27 programma.

Evaluatie van de technische criteria
---

21) Houdt het technische criterium "Verhouding tussen het aantal vierkante meter in openbare gebouwen die op het gebied van energie-efficiëntie zijn verbeterd en de ingediende EFRO+BHG-subsidieaanvraag" in dat een hoog medefinancieringspercentage (zelffinanciering) wordt beoordeeld?

Dat klopt.

22) Wordt bij de analyse van het project met betrekking tot de gunningscriteria rekening gehouden met de beperking van de indeling van een gebouw?

Nee.

23) Hoe wordt de subsidiabiliteit van incidentele uitgaven in verband met milieuduurzaamheid beoordeeld?

Aanvragers worden aangemoedigd om gebruik te maken van beschikbare instrumenten zoals de "Groene Bouwgids", BAF+, ... Een gunstigere beoordeling zal worden gegeven aan aanvragers die deze instrumenten hebben gebruikt.

24) Kunt u voorbeelden geven van hoe men kan verantwoorden dat het project geen negatieve gevolgen heeft voor het klimaat etc.?

Doel is aan te tonen dat het project geen aanzienlijke negatieve gevolgen voor het milieu zal hebben. De aanvrager kan zijn bereidheid vermelden om DNSH-clausules op te nemen in zijn toekomstige overheidsopdrachten. Hij kan ook aangeven welke maatregelen hij neemt om te voldoen aan de geldende milieuvorschriften en de eisen van de gids voor duurzaam bouwen.

Er kan van worden uitgegaan dat "het duurzame gebruik en de bescherming van aquatische en mariene hulpbronnen" niet in het geding is omdat de locatie waterverliezen tot een minimum beperkt, over lozingen waakt, enz.

25) Wat is het verschil tussen het 6e technische criterium met betrekking tot streefwaarden en het 5e uitvoercriterium met betrekking tot indicatoren?

De antwoorden op de vragen over het 5e uitvoeringscriterium zijn min of meer dezelfde als die op de vragen over het 6e technische criterium.

Desalniettemin zijn er verschillen :

- 6e technische criterium: dit technische criterium wordt beoordeeld door externe deskundigen. De deskundigen controleren of uw berekeningen voor het bereiken van de indicatoren - in de aanvraagfase - correct zijn opgesteld (berekenningsmethode en berekening zelf) en gedocumenteerd (soorten en relevantie van de documenten die zijn gebruikt om de berekeningen op te stellen). Ze zullen ook de verkregen resultaten vergelijken met de algemene streefwaarden die in de betreffende SD worden gevraagd.
- 5e uitvoercriterium: de uitvoeringscriteria worden beoordeeld door de EFRO-directie. Deze directie beoordeelt de volledigheid van uw aanvraag, maar analyseert ook hoe u van plan bent de volledigheid van de indicatoren aan te tonen en te verantwoorden - tijdens de uitvoering, implementatie en afsluiting van uw operationeel project: welke soorten documenten (materiële bewijzen) gaat u aanleveren aan de EFRO-directie tussen nu en de afsluiting van 2030, welke methodologieën voor gegevensverzameling gaat u gebruiken, voldoet deze "materiële" bewijzen aan de verwachtingen van de Europese vereisten betreffende de indicatoren, ...

De EPB-certificaten
----

26) Hoe kan ik profiteren van de voorrangsclassificatie voor energiezuinige gebouwen als mijn project meerdere gebouwen omvat?

Voor de oproep voor projecten betreffende infrastructuur van lokale en gewestelijke overheden moet elk gebouw dat als openbare voorziening wordt gebruikt, de classificatie E, F of G hebben. Deze certificaten moeten bij de aanvraag worden gevoegd.

27) Tot welke klasse moeten de EPB-certificaten worden opgewaardeerd? Werkt men met de klassen A, B, C, D, E, F, en G of met de tekens - en + die aan de letters toegevoegd worden (bv. van D- naar D)?

Het gaat om de verbetering binnen klassen A, B, C, D, E, F, en G. Een PEB-certificaat met klasse D moet bijvoorbeeld naar klasse C gaan.

28) Welk type EPB-certificaat heb ik nodig?

In principe moet je een EPB-certificaat hebben voor een overheidsgebouw. Als dit niet beschikbaar is, accepteren we bij uitzondering een kantoorcertificaat als het gebouw als kantoor wordt gebruikt.

Het project en de uitvoering
----

29) Mogen de werkzaamheden al aan de gang zijn?

Ja, de begindatum voor de subsidiabiliteit van de uitgaven is 1 januari 2021.

Het project kan echter niet worden geselecteerd als het fysiek voltooid of volledig uitgevoerd is voordat de operator de financiering aanvraagt.

30) Wanneer moeten de projecten aflopen? Moet het project op 31/12/2029 operationeel zijn?

De datum van 31/12/2029 is de uiterste datum voor de subsidiabiliteit van uitgaven en het bereiken van de indicatoren.

Uitgaven (betaalde facturen) die na 31/12/2029 worden gedaan, komen **niet** in aanmerking.

Projectoutputs en -resultaten na deze datum zullen niet kunnen bijdragen aan de programma-indicatoren. In de subsidieovereenkomst tussen het Gewest en de actoren wordt op basis van de kandidaturen bepaald welke doelstellingen de projecten vóór 31/12/2029 moeten bereiken.

De projecten moeten vóór 15 februari 2031 voltooid zijn (fysiek voltooid of volledig uitgevoerd).

Het is verplicht om tegen 31/12/2029 over een EPB van na de werken te beschikken.

Projectontwikkelaars worden verzocht contact op te nemen met Brussel Leefmilieu voor informatie over de stappen die nodig zijn om een EPB te verkrijgen en hiermee rekening te houden in hun algemene projectplanning.

31) Hoe kunnen de indicatoren worden gerechtvaardigd?

De motivering is specifiek voor elke indicator. Voor meer informatie wordt verwezen naar de indicatorfiches.

32) Indicator RCO19: Hoe wordt het aantal vierkante meters berekend dat in aanmerking wordt genomen voor deze indicator? Als het dak van een gebouw wordt gerenoveerd, wordt dan alleen deze oppervlakte in aanmerking genomen als verbeterde oppervlakte, of wordt de gehele oppervlakte van het gebouw onder dit dak in aanmerking genomen?

Het betreft de netto vloeroppervlakte van openbare gebouwen waarvan de energieprestatie dankzij de ontvangen steun is verbeterd. Deze netto oppervlakte wordt bepaald door het EPB-certificaat.

De netto oppervlakte wordt verkregen door de op het certificaat vermelde bruto oppervlakte te nemen en deze met 0,85 te vermenigvuldigen.

33) Moet er voor mijn project al een bouwvergunning zijn aangevraagd?

Nee, voor deze tweede projectoproep hoeven aanvragers niet langer een aanvraag voor een bouwvergunning te hebben ingediend.

Financiële aspecten
----

34) Zijn de gesubsidieerde studies alleen die welke rechtstreeks verband houden met de werkzaamheden of ook de meer voorafgaande of volgende studies: bijvoorbeeld haalbaarheidsstudies, prioriteitsbepaling en zelfs communicatie, burgerparticipatie, enz.

Alleen studies die rechtstreeks verband houden met de werkzaamheden ter verbetering van de energie-efficiëntie komen in aanmerking (andere studies maken deel uit van de 7% indirecte kosten). In het geval van een algemeen architecturaal contract (algemene renovatie van een gebouw) moet een pro rata worden vastgesteld op basis van de "posten die verband houden met de verbetering van de energie-efficiëntie" tegenover alle posten van het algemene contract.

De kosten voor het verkrijgen van EPB-certificaten zijn subsidiabel.

35) Komen studies uitgevoerd door een afdeling binnen onze organisatie in aanmerking?

Nee, alleen studies uitgevoerd door externe dienstverleners komen in aanmerking. Alle andere onderzoeken vallen onder het forfaitaire bedrag van 7%.

36) Kunt u nogmaals uitleggen wat in de inbreng in natura is inbegrepen? De waarde van het gerenoveerde gebouw?

In actie 1 zijn geen bijdragen in natura mogelijk. Het doel van de oproep is immers alleen de renovatie van gebouwen qua "verbetering van de energie-efficiëntie" en niet het creëren van een infrastructuur om een activiteit te organiseren. Voor actie 5 zijn ook geen bijdragen in natura mogelijk.

37) Wat is het minimale subsidiebedrag?

De minimale financiering (exclusief andere medefinancieringsbijdragen) voor een project is vastgesteld op 250.000 euro aan EFRO+BHG-subsidie (inclusief het vaste percentage van 7%) voor actie 1 (infrastructuur van lokale en gewestelijke overheden).

Ter herinnering: de uitgaven komen in aanmerking voor EFRO+BHG-financiering tot een totaalbedrag van :

- 75% voor werken ;
- 100% voor studies (die niet meer dan 15% van de totale werkingskosten mogen bedragen);
- 7% van het bedrag van bovengenoemde werken en studies ter dekking van de indirecte kosten.

De bovenstaande percentages zijn de maximaal toegestane percentages. Een aanvrager kan een subsidie aanvragen voor een lager percentage.

38) Hoe zit het met de minimale medefinanciering?

Er is geen minimale publieke medefinanciering per project vereist. Het in de fiche vermelde bedrag moet over alle projecten heen worden bereikt. Bij de rangschikking impliceert het technische criterium "streefhoeveelheid" in verhouding tot de subsidieaanvraag dat een hoog medefinancieringspercentage (zelffinanciering) wordt bevoorreed.

Het in de aanvraagtabel genoemde cofinancieringsbedrag van 5% is niet verplicht, maar geeft een idee van het **gewenste** bedrag per project.

39) Hoe weten we dat de medefinanciering niet van Europese oorsprong is?

Financieringen onder het Plan voor Herstel en Veerkracht / NextGen EU zijn van Europese oorsprong. De RenoClick-premie is gefinancierd door dat Plan. Bij twijfel kan u de EFRO-directie contacteren.

40) Op welke werken moet de medefinanciering van toepassing zijn?

De medefinanciering moet energieprestatie-verbeterende werken betreffen, die uitgevoerd worden in hetzelfde gebouw/blok als van de betreffende subsidie.

41) Zal het subsidiebedrag verhoogd worden in het geval van verhoogde kosten tijdens de uitvoering?

Nee. Dit is een gesloten budget dat niet zal worden verhoogd, zelfs niet als de kosten van de projectdrager stijgen.

42) Kan ik de EFRO-subsidie combineren met een andere subsidie/premie?

Binnen een project mag je een EFRO-subsidie combineren met een andere subsidie (bijvoorbeeld Renolution-subsidies of Renoclick-subsidies), maar dit moet betrekking hebben op verschillende posten. Geef dit aan in uw kandidatuur.

43) Is BTW subsidiabel?

BTW is subsidiabel als je deze niet terugvordert. Een verklaring op erewoord dat u geen btw terugvordert, zal worden gevraagd in de loop van het project. Als u volledig wilt zijn, kunt u deze al bij uw aanvraag voegen.

44) Hoe moeten we de opmerking in de begrotingstabel "Minimale cofinanciering van 5%: het forfait van 7% kan niet worden gefinancierd met publieke cofinanciering" interpreteren?

De publieke cofinanciering moet kunnen worden verantwoord - op dezelfde manier als de EFRO-subsidie - met bewijsstukken (bewijs van overheidsopdrachten, bewijs van uitgaven, enz.).

Anderzijds is het forfaitaire bedrag van 7% een bedrag dat "toegevoegd" wordt aan uw bewijs van investeringsuitgaven, zonder dat u verplicht bent om bewijzen te leveren met betrekking tot deze 7%. Als u dus schrijft dat u de 7% forfaitaire som financiert met publieke cofinanciering, zou de EFRO-directie moeten weten wat er in het forfaitaire bedrag zit.

Wij sluiten daarom uit dat de forfaitaire 7% wordt gefinancierd met publieke cofinanciering.